

Bruxelles, 6 februarie 2026
(OR. en)

5732/26

UEM 45	RECH 32
ECOFIN 89	ENER 32
SOC 40	JAI 108
EMPL 15	GENDER 7
COMPET 98	ANTIDISCRIM 7
ENV 60	JEUN 14
EDUC 20	SAN 45
ECB	EIB

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Proiect de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politica economică a zonei euro

Alăturat, se pune la dispoziția delegațiilor versiunea proiectului de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro pentru 2026, rezultată în urma reuniunilor Comitetului economic și financiar și Grupului de lucru pentru Eurogrup, în vederea aprobării sale de către ECOFIN la 17 februarie 2026. Adoptarea formală a textului ar trebui să aibă loc în urma aprobării sale de către Consiliul European din martie 2026.

Proiect de RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politica economică a zonei euro

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 136 coroborat cu articolul 121 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului¹, în special articolul 3 alineatul (3) litera (a),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice², în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

¹ JO L 1263, 30.4.2024, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

întrucât:

- (1) Recomandarea Consiliului privind politica economică a zonei euro face parte integrantă din ciclul anual de coordonare macroeconomică. Ea oferă statelor membre din zona euro orientări adaptate la provocările specifice cu care se confruntă uniunea economică și monetară.
- (2) Recomandarea servește drept instrument menit să contribuie la definirea agendei de politici a Eurogrupului și la promovarea dezbaterilor strategice pe subiecte de interes comun, contribuind la promovarea coerenței și a convergenței politicilor Uniunii și a politicilor naționale. Prin stabilirea unei înțelegeri comune a principalelor priorități de politică, ea contribuie la o coordonare mai eficace a politicilor, consolidează reziliența și sporește capacitatea zonei euro de a răspunde la șocurile externe, valorificând în același timp oportunitățile de creștere durabilă și favorabilă incluziunii, menținând stabilitatea și contribuind la tranziția către o economie decarbonizată și digitală.

- (3) Zona euro se confruntă în prezent cu cel mai puțin sigur context mondial din ultimul deceniu. Tensiunile geopolitice, în special războiul de agresiune în curs al Rusiei împotriva Ucrainei, care afectează regiunile frontaliere estice ale UE, și apariția unei ordini mondiale mai fragmentate și multipolare remodelează tiparele comerciale și financiare. Abordările unilaterale ale principalilor parteneri, în special în domeniul comerțului, au perturbat piețele și au ridicat semne de întrebare cu privire la fiabilitatea cadrelor internaționale de lungă durată existente. Pe de o parte, aceste evoluții constituie șocuri externe care perturbă lanțurile de aprovizionare mondiale și creează o volatilitate a comerțului, a fluxurilor de capital și a piețelor energiei. Pe de altă parte, ele subliniază importanța securității economice și a autonomiei strategice deschise drept componente-cheie ale rezilienței economice și evidențiază necesitatea urgentă de a investi în capacități critice și în circularitate. În acest context, Busola pentru competitivitate³ – o inițiativă strategică a Comisiei Europene – oferă un cadru valoros pentru a evalua atât provocările, cât și oportunitățile. Prin identificarea a trei domenii prioritare: eliminarea decalajului în materie de inovare, decarbonizarea economiei și reducerea dependențelor strategice, inițiativa indică aspectele asupra cărora Uniunea și zona euro trebuie să își concentreze eforturile pentru a asigura prosperitatea într-o lume aflată în schimbare rapidă. Pentru a valorifica oportunitățile emergente, este esențial să existe politici orientate spre viitor, o coordonare mai strânsă între statele membre și un accent reînnoit pus pe inovare. Prin remedierea vulnerabilităților structurale și prin aprofundarea pieței unice, consolidând în același timp securitatea europeană și autonomia strategică deschisă, Uniunea și zona euro pot transforma presiunile externe în factori determinanți ai rezilienței pe termen lung și ai influenței la nivel mondial. În plus, mobilizarea investițiilor private și publice este esențială pentru a stimula creșterea productivității și pentru a atinge obiectivele UE.

³ COM(2025) 30 final.

- (4) Economia zonei euro continuă să se dovedească rezilientă. Creșterea economică a depășit așteptările în 2025. Această performanță peste așteptări s-a datorat inițial unei creșteri a exporturilor înainte de creșterile tarifare anticipate, dar investițiile în echipamente și active necorporale au avut, de asemenea, rezultate mai bune decât se preconizase. Fiind una dintre cele mai deschise mari economii ale lumii, zona euro va ajunge să resimtă presiunea exercitată de tensiunile și restricțiile comerciale sporite la nivel mondial. Prin urmare, cererea internă este și se preconizează că va rămâne principalul motor al creșterii economice, susținută de o piață a muncii robustă, care permite creșterea veniturilor reale, și de condiții de finanțare în general favorabile. În 2026, este probabil ca activitatea economică să rămână limitată de scăderea cererii externe ca urmare a restricțiilor comerciale și a persistenței incertitudinii la nivel mondial. În ansamblu, potrivit previziunilor din toamnă ale Comisiei, se preconizează că PIB-ul real din zona euro va crește cu 1,2 % în 2026. Perspectivele de creștere sunt în continuare caracterizate de un grad ridicat de incertitudine, predominând riscurile de evoluție negativă.
- (5) Inflația în zona euro continuă să se tempereze. Începând cu primăvara anului 2025, inflația a fluctuat în jurul unor niveluri care corespund în linii mari cu stabilitatea prețurilor. Inflația totală (IAPC) a fost de 1,9 % în decembrie 2025, în timp ce inflația de bază (excluzând alimentele și energia) rămâne mai ridicată, situându-se la 2,3 %. Se preconizează că presiunile subiacente asupra prețurilor vor rămâne limitate de recenta apreciere a monedei euro, de intensificarea concurenței la import și de moderarea ritmului de creștere a salariilor. În timp ce, pentru unele state membre, inflația rămâne ridicată, inflația din zona euro și perspectivele acesteia s-au apropiat recent de definiția stabilității prețurilor dată de Banca Centrală Europeană (BCE). În acest context, BCE a întrerupt ciclul de relaxare pe care l-a început în iunie 2024. În perioada iunie 2024-2025, rata dobânzii la facilitatea de depozit a fost redusă cu un total de 200 de puncte de bază, ajungând la 2 %. Prin urmare, ratele dobânzii de politică monetară în zona euro sunt în prezent aproape de majoritatea estimărilor ratei naturale. Privind în perspectivă, Comisia preconizează că inflația totală va fi de 2,1 % în 2025 și de 1,9 % în 2026. Riscurile la adresa perspectivei inflației sunt, în linii mari, echilibrate, majoritatea măsurilor privind așteptările inflaționiste pe termen mai lung continuând să se situeze în jurul valorii de 2 %, sprijinind astfel stabilizarea inflației în jurul valorii-țintă. Acest lucru indică faptul că politica BCE a fost credibilă, ancorând așteptările și orientând inflația înapoi către o stabilitate a prețurilor.

- (6) În ultimii ani, s-au înregistrat îmbunătățiri relevante ale poziției bugetare a zonei euro în ansamblu: în perioada 2020-2024, deficitul mediu a scăzut de la 7,0 % din PIB la 3,1 % din PIB, în timp ce ponderea datoriei în PIB a scăzut cu 10,1 puncte procentuale, ajungând la 88,1 % din PIB în 2024. Privind în viitor, perspectivele bugetare indică o deteriorare modestă, preconizându-se că deficitul va crește la 3,2 % din PIB în 2025 și la 3,3 % din PIB în 2026, ca urmare a creșterii cheltuielilor pentru apărare, precum și a creșterii continue a cheltuielilor cu dobânzile și a unor scăderi ale veniturilor. Se preconizează că ponderea datoriei va crește la 88,8 % din PIB în 2025 și la 89,8 % din PIB în 2026, reflectând o diferență mai puțin favorabilă între dobânzi și creștere, precum și deficite primare persistente. Se preconizează că orientarea bugetară va rămâne, în linii mari, neutră în perioada analizată în previziuni, atât în UE, cât și în zona euro, deși cu variații considerabile între statele membre. Orientarea bugetară este modelată de traiectoriile bugetare care au fost recomandate de Consiliu în conformitate cu cadrul de guvernare economică al Uniunii, de impactul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) și al altor fonduri ale UE și, după caz, de flexibilitatea temporară permisă în temeiul clauzei derogatorii naționale pentru a facilita trecerea la cheltuieli mai mari pentru apărare.

(7) Reconturarea mediului de securitate al Europei determină o tranziție către creșterea substanțială a cheltuielilor pentru apărare și securitate în întreaga Uniune. Consiliul a sprijinit acest efort prin activarea clauzelor derogatorii naționale pentru perioada 2025-2028, în temeiul cadrului bugetar al UE, până în prezent pentru [13] state membre din zona euro care au trimis solicitări până în decembrie 2025. Comisia și Înalțul Reprezentant au publicat o Carte albă privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030⁴, alături de planul „ReArm Europe”, care oferă statelor membre pârghii financiare pentru consolidarea capacităților și a infrastructurii de apărare, inclusiv Acțiunea pentru securitatea Europei (SAFE)⁵, prin care UE va oferi statelor membre împrumuturi de până la 150 de miliarde EUR pentru a sprijini investițiile în domeniul apărării. Acest nou instrument a răspuns unei cereri puternice din partea statelor membre, care și-au exprimat interesul de a participa. Cheltuielile pentru apărare rămân inegale de la o țară la alta și uneori sunt puternic concentrate în costuri cu personalul, iar industria europeană de apărare este fragmentată. În ceea ce privește cererea, dependența de sistemele furnizate din afara Europei și ciclurile lungi de dezvoltare limitează eficiența și capacitatea de extindere rapidă a producției. Intensificarea producției europene, intensificarea cooperării între statele membre și creșterea ponderii produselor militare care sunt proiectate și fabricate în Europa vor necesita soluționarea constrângerilor existente și integrarea în continuare a pieței echipamentelor de apărare. Se poate oferi astfel un stimulent macroeconomic pe termen scurt spre mediu, cu condiția ca achizițiile publice să valorifice capacitățile industriale europene, în timp ce potențialul său ridicat de inovare creează o oportunitate pentru propagarea productivității pe termen lung, în special prin organizarea sa în comun.

⁴ Cartea albă privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030.

⁵ COM(2025) 122 final.

- (8) Poziția bugetară generală în zona euro rămâne sub presiune, deficitul public și nivelurile datoriei depășind în continuare nivelurile de dinaintea pandemiei în mai multe state membre și nefiind preconizată o scădere a lor în anii imediat următori. Respectarea traiectoriilor bugetare recomandate de Consiliu pentru a menține sustenabilitatea datoriei va trebui să meargă mână în mână cu crearea unei marje de manevră în contextul presiunii asupra cheltuielilor care decurge din necesitatea de a îmbunătăți capacitățile de apărare, de a consolida competitivitatea, inclusiv prin sprijinirea inovării, și de a spori investițiile în priorități strategice, inclusiv în capacități și infrastructură critice, precum și pentru costurile bugetare asociate cu evenimente din ce în ce mai frecvente legate de schimbările climatice și de degradarea mediului, ale căror daune sunt asigurate de sectorul privat în multe țări doar într-o măsură limitată. Aceste nevoi semnificative și concurente în materie de cheltuieli vor necesita redefinirea treptată a priorităților în domeniul cheltuielilor publice, luarea de măsuri pentru a limita creșterea costurilor legate de îmbătrânirea populației, îmbunătățirea calității programelor de cheltuieli și explorarea posibilităților de mobilizare a unor venituri suplimentare. Reducerea decalajelor fiscale prin îmbunătățirea respectării obligațiilor fiscale, inclusiv prin digitalizare, prin combaterea evitării obligațiilor fiscale și a evaziunii fiscale și prin combaterea planificării fiscale agresive, rămâne importantă pentru asigurarea unor sisteme fiscale echitabile și eficiente. Extinderea bazei de impozitare și trecerea la impozite care să afecteze mai puțin creșterea economică, sporind în același timp stimulentele pentru muncă și aliniind strategiile fiscale la obiective de politică mai ample, ar veni în sprijinul unor finanțe publice solide și unei creșteri economice durabile. Cheltuielile ar putea deveni mult mai eficiente și mai orientate către prioritățile de politică printr-o utilizare riguroasă a analizelor cheltuielilor, a analizei cost-beneficiu și a instrumentelor de întocmire a bugetului în funcție de performanțe. În special, utilizarea pe scară mai largă a asigurărilor private pentru daunele legate de climă ar putea oferi o marjă de manevră bugetară suplimentară. În 2025, normele privind evaluarea la jumătatea perioadei a politicii de coeziune a UE au evidențiat, de asemenea, o serie de domenii (apărare și securitate, competitivitate și decarbonizare, tranziția energetică, locuințe la prețuri accesibile, măsuri legate de apă și provocări cu care se confruntă regiunile frontaliere estice) ca priorități strategice ale UE. Reprogramarea programelor operaționale și mobilizarea resurselor disponibile ar permite investiții suplimentare în aceste domenii. În cele din urmă, îmbunătățirea eficienței investițiilor publice printr-o planificare solidă pe termen mediu și lung, o coordonare eficace între domeniile de politică și nivelurile de guvernare, o evaluare riguroasă a proiectelor și existența unor sinergii cu finanțarea privată ar putea contribui în mod semnificativ la productivitate și la sustenabilitatea finanțelor publice.

- (9) Piața muncii în zona euro rămâne solidă, în pofida deficitului de forță de muncă, care mai scade, dar rămâne considerabil. Șomajul se află în jurul unor niveluri minime istorice, situându-se la 6,4 % la jumătatea anului 2025. Creșterea ocupării forței de muncă a încetinit, dar continuă să fie sprijinită de creșterea participării pe piața muncii și de migrația din afara UE. În mai multe state membre, migrația netă a avut o contribuție majoră la creșterea ocupării forței de muncă începând din 2021. Migrația legală gestionată a contribuit la reducerea deficitului de forță de muncă în anumite industrii și la compensarea tendinței demografice potrivnice. În același timp, există în continuare diferențe considerabile între grupurile de populație. Perspectivile pentru 2026 indică o moderare continuă a creșterii ocupării forței de muncă și o rată a șomajului în continuare scăzută, dar cu disparități persistente între statele membre și între regiuni. Restricțiile comerciale sporite și incertitudinea persistentă ar putea afecta creșterea economică și, prin urmare, ocuparea forței de muncă atât prin tarife mai mari la export, cât și prin creșterea incertitudinii la nivel mondial. Creșterea salariilor nominale se temperează după o perioadă de creștere rapidă. Creșterea anuală a remunerației per angajat în zona euro s-a situat la 3,9 % în prima jumătate a anului 2025, în scădere față de media de 4,5 % înregistrată în 2024. Având în vedere scăderea inflației, salariile reale au crescut cu 1,7 % în prima jumătate a anului 2025 și, până la jumătatea anului 2025, puterea de cumpărare a salariilor a revenit la nivelurile din 2019 în zona euro în ansamblu. Privind în viitor, se preconizează că ritmul de creștere a salariilor negociate va continua să se tempereze treptat.

(10) Deficitul de forță de muncă și de competențe, combinat cu presiunile demografice, continuă să prezinte provocări importante pentru multe sectoare europene și pentru economie în ansamblul ei. Dinamica pieței muncii este modelată, de asemenea, de tranziția în curs către o economie digitală (în conformitate cu programul de politică privind deceniul digital⁶) și decarbonizată, care creează noi oportunități, modificând nevoile pieței muncii în legătură cu anumite tipuri de competențe și de locuri de muncă. Pregătirea lucrătorilor pentru această schimbare presupune eforturi susținute în ceea ce privește perfecționarea și recalificarea, sprijinite de o aliniere mai strânsă între politicile privind piața muncii, furnizarea de educație și formare și competențele care se cer. De asemenea, îmbunătățirea dobândirii competențelor de bază de la o vârstă fragedă contribuie la punerea bazelor pentru dezvoltarea competențelor. Remedierea marilor disparități regionale în materie de competențe și de dotare cu capital uman va aduce beneficii lucrătorilor și va consolida piața unică. De asemenea, pentru a susține competitivitatea, pregătirea și poziția de lider tehnologic, este esențial să se pună un accent mai puternic pe educația și formarea STIM (știință, tehnologie, inginerie și matematică), domenii în care există deficite, abordându-se în același timp stereotipurile de gen. Consolidarea stimulentei pentru muncă prin transferarea sarcinii fiscale de la forța de muncă, inclusiv prin reforme specifice ale sistemelor fiscale și de prestații sociale, precum și prin îmbunătățirea condițiilor de muncă în anumite sectoare ar sprijini participarea pe piața muncii și ocuparea forței de muncă. Facilitarea integrării pe piața muncii a grupurilor subreprezentate (inclusiv femei, lucrători tineri și în vârstă, lucrători slab calificați, migranți, romi și persoane cu dizabilități), care depind de contextul specific fiecărei țări, ar consolida și mai mult oferta de forță de muncă și incluziunea. Participarea și prosperitatea tinerilor pe piața forței de muncă sunt esențiale pentru prosperitatea durabilă a Uniunii. În același timp, reducerea sărăciei, inclusiv în rândul copiilor, sprijinirea gospodăriilor vulnerabile prin sisteme adecvate și sustenabile de protecție și incluziune socială, inclusiv îmbunătățirea accesului la servicii de îngrijire și îmbunătățirea ofertei de locuințe accesibile și la prețuri abordabile, precum și sprijinirea tranzițiilor de pe piața muncii sunt esențiale pentru coeziunea socială. Crearea de locuri de muncă de calitate și tranzițiile între locuri de muncă, precum și asigurarea implicării efective a partenerilor sociali în elaborarea politicilor și consolidarea dialogului social rămân esențiale pentru a susține competitivitatea zonei euro și reziliența la schimbările structurale. Inițiativele din cadrul uniunii competențelor⁷ și al foii de parcurs privind locurile de muncă de calitate vor contribui la stimularea acestor eforturi⁸.

⁶ Programul de politică privind deceniul digital oferă un cadru de guvernare comun și obligatoriu din punct de vedere juridic pentru a orienta transformarea digitală a UE până în 2030. Acesta definește ținte și obiective comune ale UE care sunt recunoscute ca fiind un factor esențial al competitivității, rezilienței și suveranității tehnologice a Europei.

⁷ COM(2025) 90 final.

⁸ COM(2025) 959 final.

(11) Remedierea deficiențelor structurale este esențială pentru deblocarea unei creșteri economice mai puternice și mai durabile în Uniune și în zona euro și pentru îmbunătățirea generală a competitivității și a rezilienței. Potențialul de creștere economică al UE este împiedicat de o creștere a productivității limitată în mare măsură la producția de tehnologie medie și la serviciile cu un nivel scăzut de calificare, în timp ce SUA a înregistrat o dezvoltare mai semnificativă în sectoare inovatoare cu un nivel ridicat de calificare, cum ar fi serviciile informatice. Consolidarea capacității europene de a inova și de a concura la nivel mondial necesită mobilizarea resurselor disponibile în toate regiunile UE și transpunerea bazei sale solide de cercetare în tehnologii și produse comercializabile. Acest lucru necesită investiții mai mari în cercetare și dezvoltare (C&D) și în cunoaștere, legături mai puternice între cercetare și industrie, ecosisteme de inovare mai profunde, o strategie a UE orientată spre viitor pentru atragerea de talente și asigurarea creșterii unei industrii bine dezvoltate a economiei circulare. În acest scop, sistemul de brevete unitare oferă un instrument-cheie pentru consolidarea inovării. În paralel, InvestEU⁹ mobilizează volume mari de investiții publice și private, inclusiv în dezvoltarea și implementarea inovațiilor, iar platforma Tehnologiei strategice pentru Europa (STEP)¹⁰ oferă un mijloc important de canalizare a resurselor către tehnologii strategice. În pofida îmbunătățirilor recente, ecosistemul capitalului de risc al UE rămâne fragmentat și subcapitalizat, în special în ceea ce privește investițiile în întreprinderile în curs de extindere. Extinderea capitalului de risc privat pe termen lung, inclusiv prin progrese către o uniune a economiilor și a investițiilor și prin sprijin susținut prin politici publice, este, de asemenea, importantă pentru extinderea inovării și sprijinirea C&D la nivel european. Acest lucru necesită totodată măsuri de facilitare a accesului IMM-urilor la capital și la rețelele de inovare, deoarece acestea reprezintă o parte semnificativă a structurii de producție a zonei euro. Creșterea și competitivitatea Europei sunt, de asemenea, frânate de creșterea structurală a costurilor energiei. Planul de acțiune privind energia la prețuri accesibile urmărește să reducă prețurile la energie și să reducă și mai mult dependența de combustibilii fosili. În acest scop, sunt esențiale finalizarea uniunii energetice, electrificarea, eficiența energetică, implementarea accelerată a energiei din surse regenerabile și curate, îmbunătățirea capacității rețelei, inclusiv a interconexiunilor transfrontaliere, și utilizarea eficientă a interconexiunilor existente, infrastructura rețelelor inteligente, precum și o mai mare flexibilitate a sistemului energetic.

⁹ JO L 107, 26.3.2021, p. 30.

¹⁰ JO L, 2024/795, 29.2.2024.

(12) Funcționarea adecvată a pieței bunurilor, a pieței muncii și a piețelor financiare este esențială pentru investiții, reziliență și productivitate. Mobilizarea resurselor pentru sectoarele care prezintă un potențial ridicat de creștere a productivității necesită eliminarea blocajelor din calea realocării capitalului și a forței de muncă, inclusiv pentru a stimula întreprinderile nou-înființate și întreprinderile în curs de extindere. În pofida contribuției sale majore la bunăstarea și convergența Europei, piața unică rămâne incompletă, în special în domeniul digital, al serviciilor și al energiei, din cauza barierelor interne, a disparităților în materie de reglementare, a procedurilor complexe și a lacunelor în materie de transpunere. În mai 2025, Comisia a lansat o nouă strategie privind piața unică¹¹, care urmează să fie consolidată printr-o viitoare foaie de parcurs privind piața unică până în 2028, pentru a reduce barierele, a preveni apariția altora noi și a alinia piața unică la obiectivele strategice ale Europei. Dincolo de piața unică, promovarea unor medii de afaceri favorabile, cu accent pe simplificare, reducerea sarcinilor administrative și consolidarea guvernanței politicilor de productivitate prin intermediul unor consilii naționale pentru productivitate mai puternice ar putea contribui la creșterea productivității în toate statele membre. În plus, în contextul actual al fragmentării geoeconomice, promovarea unor relații comerciale și financiare puternice cu parteneri care împărtășesc aceeași viziune ar putea stimula, de asemenea, creșterea durabilă și investițiile. Punerea în aplicare a reformelor structurale, inclusiv a celor incluse în planurile bugetar-structurale pe termen mediu, precum și a celor sprijinite din fonduri ale Uniunii, cum ar fi MRR și alte fonduri ale UE, contribuie la stimularea competitivității statelor membre prin eliminarea obstacolelor din calea investițiilor, îmbunătățirea mediului de afaceri și consolidarea stabilității economice.

¹¹ COM(2025) 500 final.

- (13) UE generează economii abundente pentru a finanța investiții și prioritățile sale strategice. Zona euro este un furnizor net de capital pentru restul lumii, o consecință a unui excedent semnificativ persistent al contului său curent, în timp ce nevoile de investiții pe plan intern, inclusiv în C&D, energia curată, adaptarea la schimbările climatice și infrastructura digitală, apărare și spațiu, rămân substanțiale. Uniunea economiilor și a investițiilor¹² urmărește să îmbunătățească fluxul de economii interne către investiții interne, precum și să îmbunătățească accesul întreprinderilor europene la finanțare, în concordanță cu obiectivele unei piețe unice profunde și performante. Scopul ei este, de asemenea, de a le oferi cetățenilor mai multe oportunități de a-și consolida patrimoniul prin investiții pe piețele de capital, mobilizându-și astfel economiile. Aceasta înseamnă consolidarea participării investitorilor individuali și a alfabetizării financiare, mobilizarea rezervei mari de active ale investitorilor instituționali din Europa și extinderea opțiunilor de finanțare dincolo de sectorul bancar pentru toate întreprinderile, inclusiv pentru a sprijini întreprinderile nou-înființate și pe cele în curs de extindere. De asemenea, uniunea economiilor și a investițiilor invită la remedierea fragmentării piețelor de capital, la facilitarea economiilor de scară transfrontaliere și la abordarea problemei sarcinii administrative printr-o supraveghere mai eficientă în cadrul pieței unice și printr-o reducere a suprareglementării naționale. Această agendă se bazează pe progrese susținute atât în ceea ce privește uniunea piețelor de capital, cât și uniunea bancară. Prin aprofundarea piețelor de capital, investitorii individuali și instituționali, inclusiv sistemele de pensii de serviciu și personale, ar putea avea acces la oportunități de investiții mai diverse pentru a consolida patrimoniul cetățenilor și a canaliza fondurile către întreprinderile și infrastructura europene. În același timp, finalizarea uniunii bancare prin realizarea în continuare de progrese cu privire la toate elementele încă nerezolvate ale acesteia, în conformitate cu declarația Eurogrupului din iunie 2022, și promovarea unor sectoare bancare competitive și performante ar sprijini o intermediere financiară mai integrată, mai stabilă și mai eficientă în toate statele membre, reducând fragmentarea și consolidând reziliența sistemului financiar. Inițiativele statelor membre, cum ar fi Laboratorul european pentru competitivitate, pot contribui, de asemenea, la realizarea de progrese suplimentare și mai rapide în direcția realizării uniunii economiilor și a investițiilor. Împreună, aceste reforme ar permite zonei euro și Uniunii în ansamblul ei să își canalizeze economiile abundente către investiții productive pe plan intern, transformând aceste economii într-un motor al competitivității, al inovării și al securității.

¹² COM(2025) 124 final.

- (14) Moneda euro joacă un rol important ca monedă regională, utilizată pe scară largă pentru facturare de către economiile învecinate și ca monedă de rezervă, servind astfel drept ancoră macroeconomică pentru stabilitatea întregii regiuni europene. Ea este totodată utilizată pe scară largă de exportatorii și importatorii europeni în tranzacțiile lor cu restul lumii. În același timp, sistemul monetar și financiar internațional trece printr-o schimbare profundă, marcată de șocuri geopolitice, de o multipolaritate tot mai mare și de inovare tehnologică rapidă. Utilizarea ca armă și amenințările de utilizare ca armă a interdependențelor economice și financiare au evidențiat vulnerabilități în autonomia financiară strategică a Uniunii și a zonei euro. O utilizare mai largă a monedei euro la nivel internațional ar sprijini autonomia strategică a UE, ar reduce costurile de finanțare și ar reduce expunerile întreprinderilor la cursul de schimb, deși cu eventuale noi responsabilități pentru menținerea stabilității macrofinanciare internaționale. În acest context, dezvoltarea și adoptarea unei monede euro digitale, alături de eforturile de a spori interoperabilitatea și adoptarea soluțiilor de plată private interne și regionale și de a explora potențialul de a emite în UE criptomonede stabile exprimate în euro și de a dezvolta depozite tokenizate, ar contribui la consolidarea suveranității monetare a Europei, reducând astfel dependența de infrastructurile financiare din afara Europei și sporind reziliența și pregătirea sistemului financiar și de plăți al Europei.

(15) Sectorul financiar a rămas rezilient. Rezultatele exercițiului de simulare de criză la nivelul UE din 2025 al Autorității Bancare Europene au confirmat faptul că băncile europene rămân solide chiar și în cazul unei recesiuni economice ipotetice grave. Cu toate acestea, riscurile la adresa stabilității financiare sunt ridicate, iar vulnerabilitățile persistă. În prima jumătate a anului 2025, sectorul bancar din zona euro a continuat să înregistreze rezultate bune, fiind susținut de poziții solide de capital și lichiditate, precum și de o rentabilitate susținută, în pofida deteriorării condițiilor la nivel mondial și intern și a scăderii ratelor dobânzilor. Evaluările bancare au crescut semnificativ de la jumătatea anului 2024, în timp ce calitatea activelor s-a menținut până în prezent, ratele creditelor neperformante fiind stabile în ansamblu. În același timp, mediul internațional a devenit mai volatil. Incertitudinea în materie de politici la nivel mondial și condițiile financiare volatile la nivel mondial sporesc riscul de corecții ale prețurilor activelor și de noi presiuni asupra piețelor lichidității și datoriei suverane. Atât băncile, cât și intermediarii financiari nebancari au expuneri semnificative la sectoare sensibile din punct de vedere comercial, cum ar fi siderurgia și producția de automobile. În cazul în care nu sunt atenuate, disparitățile în materie de lichidități și efectul de levier ridicat în principalele sectoare ale intermediarilor financiari nebancari sunt surse importante de vulnerabilități. Interconectarea tot mai mare dintre bănci și intermediarii financiari nebancari, împreună cu legăturile semnificative cu alți intermediari financiari nebancari și cu alte piețe din afara UE, sporește complexitatea și expunerile care în prezent nu sunt suficient de vizibile și monitorizate. Riscurile din sectorul imobiliar comercial persistă, necesitând o monitorizare atentă. Evoluțiile de pe piața locuințelor merită, de asemenea, atenție, având în vedere legăturile acestora cu împrumuturile bancare și cu îndatorarea privată, precum și cu investițiile și activitatea economică în general. Pe fondul tensiunilor geopolitice ridicate, riscurile cibernetice continuă să devină tot mai importante ca vulnerabilități operaționale esențiale, inclusiv pentru bănci. Există, de asemenea, riscuri pentru sectorul financiar care decurg din expunerile legate de climă și mediu. În acest context, protejarea stabilității financiare va necesita o vigoare continuă, o supraveghere orientată spre viitor și o reziliență consolidată în toate segmentele sistemului financiar, inclusiv prin intermediul unor plase de siguranță adecvate.

RECOMANDĂ statelor membre din zona euro să acționeze în mod decisiv, atât individual, cât și colectiv în cadrul Eurogrupului, în perioada 2026-2027, astfel încât:

1. să protejeze sustenabilitatea fiscală, să respecte traiectoriile recomandate ale cheltuielilor nete, inclusiv, după caz, flexibilitatea temporară acordată prin intermediul clauzei derogatorii naționale pentru cheltuielile pentru apărare. Acest lucru ar trebui să conducă la o politică bugetară diferențiată în mod corespunzător și la o orientare bugetară neutră global în 2026;
2. respectând traiectoriile recomandate ale cheltuielilor nete, să pună în aplicare strategii bugetare pe termen mediu care să permită cheltuielile necesare legate de capacitățile de apărare, consolidând competitivitatea, inovarea și investițiile în prioritățile strategice; să redefină prioritățile bugetelor naționale pe termen mediu și să ia măsuri pentru a spori eficacitatea, eficiența, calitatea și structura veniturilor și cheltuielilor publice, inclusiv prin combaterea planificării fiscale agresive; să promoveze utilizarea pe scară mai largă a asigurărilor private pentru daunele legate de evenimente climaterice;
3. să remedieze blocajele din industriile de apărare pentru a garanta că, în conformitate cu Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030, cheltuielile publice suplimentare se traduc în capacități de apărare prompte și eficiente; să promoveze la nivelul UE o piață a echipamentelor de apărare; să încurajeze achizițiile publice comune care contribuie la îmbunătățirea eficienței și a interoperabilității și la reducerea fragmentării;
4. să finalizeze punerea în aplicare a planurilor naționale de redresare și reziliență până la 31 august 2026 și să sprijine finanțarea investițiilor în anii următori prin coordonarea finanțării naționale și a finanțării din partea UE; să asigure absorbția fondurilor UE disponibile, profitând de oportunitățile introduse odată cu evaluarea la jumătatea perioadei a politicii de coeziune;

5. să promoveze perfecționarea și recalificarea forței de muncă în vederea creșterii productivității și a capacității de inovare și a sprijinirii sectoarelor strategice; să consolideze politicile de educație și formare pentru a îmbunătăți rezultatele educaționale, cu un accent special pe competențele de bază și cele digitale, și să asigure o mai bună corelare între cererea și oferta de profiluri de competențe; să remedieze neconcordanțele între cererea și oferta de competențe, precum și marile disparități regionale în materie de competențe și de dotare cu capital uman; să promoveze calitatea locurilor de muncă și creșterea în continuare a participării pe piața muncii, inclusiv pentru grupurile subreprezentate pe piața muncii; să ia măsuri pentru a facilita mobilitatea transfrontalieră pe piața unică și migrația legală gestionată a resortisanților din țările terțe în profesiile care sunt în deficit; să consolideze stimulentele pentru muncă prin transferarea sarcinii fiscale de la forța de muncă, inclusiv prin reforme specifice ale sistemelor fiscale și de prestații sociale; să ia măsuri pentru combaterea și reducerea sărăciei prin protejarea și consolidarea unor sisteme adecvate și sustenabile de protecție și incluziune socială, precum și a accesului la locuințe la prețuri accesibile, sustenabile și de calitate; să asigure implicarea efectivă a partenerilor sociali în procesul de elaborare a politicilor și să consolideze dialogul social;
6. în conformitate cu practicile naționale și respectând rolul partenerilor sociali și al dialogului social¹³, să consolideze condițiile care sprijină creșterea sustenabilă a salariilor, în special pentru persoanele cu venituri mici și medii, în concordanță cu evoluțiile productivității, ținând seama în mod corespunzător de riscurile de inflație și de divergențele în materie de competitivitate din zona euro;
7. să acorde prioritate investițiilor publice și să stimuleze investițiile private în sprijinul cercetării și inovării, al decarbonizării industriale, al energiei curate și la prețuri accesibile, al tranziției verzi și digitale, al securității economice și al reducerii dependențelor strategice de-a lungul lanțurilor valorice; să promoveze alocarea de resurse către sectoarele și tehnologiile cu potențial ridicat de creștere și să consolideze ecosistemele de inovare, inclusiv prin consolidarea legăturilor dintre diferiți actori, cum ar fi întreprinderile, universitățile sau instituțiile de cercetare, prin dezvoltarea rolului capitalului de risc în finanțarea întreprinderilor nou-înființate și a celor în curs de extindere și prin accelerarea adoptării tehnologiilor digitale și a tehnologiilor cu zero emisii nete sau cu emisii scăzute; să îmbunătățească accesul întreprinderilor, în special al IMM-urilor inovatoare, la finanțare adecvată, inclusiv prin intermediul capitalului de risc;

¹³ La pregătirea pachetului de toamnă 2026, Comisia și Consiliul au primit contribuții din partea CES și a organizațiilor patronale. A se vedea https://commission.europa.eu/publications/2026-european-semester-autumn-package_en.

8. să înlăture barierele interne existente și disparitățile în materie de reglementare la nivel național, precum și deficitul rămas în materie de transpunere și de conformitate, pentru a aprofunda piața unică și a spori eficiența, competitivitatea și capacitatea întreprinderilor de a se extinde, inclusiv de a se extinde la nivel mondial;
9. să realizeze progrese în materie de simplificare a reglementărilor prin identificarea și reducerea sarcinilor inutile și prin asigurarea adoptării unor reglementări transparente, proporționale și specifice, inclusiv prin utilizarea eficace a instrumentelor disponibile, cum ar fi, de exemplu, consultările publice și cu părțile interesate în procesul legislativ, precum și evaluările ex post ale legislației;
10. să dezvolte o uniune europeană a economiilor și a investițiilor, pe baza comunicării Comisiei din martie 2025¹⁴, prin eforturi comune la nivel european, național și la nivelul statelor membre, care să promoveze competitivitatea și buna funcționare a piețelor de capital și a sectoarelor bancare pentru a mobiliza economiile europene către investiții pe termen lung, în special în sectoarele economiei europene cu potențial ridicat de creștere sau cu importanță strategică; să remedieze fragmentarea pieței de capital și barierele din calea furnizării și a consumului transfrontalier de servicii financiare, precum și divergențele dintre practicile naționale de supraveghere, prin realizarea de progrese rapide cu pachetul privind integrarea piețelor și supravegherea; să finalizeze uniunea bancară prin continuarea lucrărilor cu privire la toate elementele încă nerezolvate ale acesteia, în conformitate cu declarația Eurogrupului din iunie 2022; să consolideze competitivitatea sectorului bancar;
11. să exploreze opțiunile pentru punerea în aplicare a recomandărilor Comisiei din 2025 privind creșterea disponibilității conturilor de economii și de investiții beneficiind de un tratament fiscal simplificat și avantajos¹⁵ (septembrie 2025) și privind tablourile de bord ale pensiilor, sistemele de urmărire a pensiilor și înscrierea automată¹⁶ (noiembrie 2025), precum și pe cele cuprinse în Comunicarea din 2025 privind Strategia de alfabetizare financiară pentru UE¹⁷ (septembrie 2025);

¹⁴ COM(2025) 124 final.

¹⁵ C(2025) 6800 final.

¹⁶ C(2025) 9300 final.

¹⁷ COM(2025) 681 final.

12. să asigure în continuare avansarea rapidă a lucrărilor privind moneda euro digitală, să stimuleze inovarea, concurența și reziliența pe piața plăților și să asigure accesul larg continuu la banii băncii centrale și posibilitatea de utilizare a acestora într-o economie în curs de digitalizare; să încurajeze dezvoltarea și adoptarea unor soluții de plată private dezvoltate în Europa, cu acoperire paneuropeană, promovând interoperabilitatea acestora cu moneda euro digitală; să exploreze potențialul de a emite în UE criptomonede stabile exprimate în euro și de a dezvolta depozite tokenizate;
13. să promoveze rolul internațional al monedei euro și să se angajeze să consolideze în continuare poziția sa la nivel mondial, inclusiv consolidând și mai mult infrastructurile financiare și de plăți europene și îmbunătățind reziliența și pregătirea acestora;
14. să monitorizeze riscurile la adresa stabilității macrofinanciare, inclusiv pe cele care decurg din calitatea activelor, dinamica reevaluării și expunerile legate de climă și mediu, precum și interconexiunile dintre bănci și instituțiile nebancare pe piețele financiare de bază și prin intermediul finanțării private; acolo unde este necesar, să consolideze cadrul de reglementare și de supraveghere pentru sectorul intermedierei financiare nebancare, pentru a se asigura că vulnerabilitățile emergente sunt identificate și gestionate în mod eficace.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele
